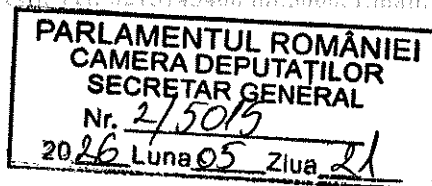

ROMANIA
DEPARTAMENTUL PENTRU RELATII CU PARLAMENTUL

B-dul Primăverii nr. 32, sector 1, București, Tel: 0213143400 fax 3000, E-mail: departamentul@gov.ro

Nr. 5917/2026

19-05-2026

**Către: DOAMNA IOANA BRAN - VOINEA
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 14 mai 2026

STIMATĂ DOAMNĂ SECRETAR GENERAL,

Bp Legislativ

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. *Propunerea legislativă pentru modificarea art. 113 din Codul penal – reducerea limitei de vârstă a răspunderii penale de la 14 la 12 ani, exclusiv pentru infracțiunea de omor, condiționată de discernământ (Bp. 34/2026, Plx. 352/2026);*
2. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (Bp. 761/2025, Plx. 264/2026);*
3. *Propunerea legislativă pentru asigurarea plății creanțelor comerciale ale operatorilor economici de către instituțiile și autoritățile publice (Bp. 697/2025, Plx. 273/2026);*
4. *Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul Penal (Bp. 760/2025, Plx. 301/2026);*
5. *Propunerea legislativă privind completarea art. 48 din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii (Bp. 78/2026, L. 211/2026); Plx 389/2026*
6. *Propunerea legislativă privind declararea ca municipiu a orașului Voluntari, județul Ilfov (Plx. 151/2026);*
7. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri (Bp. 39/2026, Plx. 353/2026);*
8. *Propunerea legislativă pentru completarea art. 151 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ (Plx. 169/2026);*
9. *Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii (Bp. 76/2026, Plx. 365/2026);*
10. *Proiectul de Lege pentru modificarea alineatului (3) al articolului 654 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății (Bp. 378/2025, Plx. 495/2025);*
11. *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 115/2015 privind alegerea autorităților administrației publice locale și a Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente (Bp. 320/2025, Plx. 443/2025);*
12. *Proiectul de Lege pentru completarea Legii societăților nr. 31/1990 (Bp. 362/2025, Plx. 510/2025);*

13. *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției (Bp. 695/2025, Plx. 295/2026).*

Totodată, vă transmitem atașat, în copie, punctul de vedere al Guvernului referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (Bp. 71/2026, L. 205/2026). Plx 396/2026

Cu deosebită considerație,

 NINA ȘĂPĂUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Domnul președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.115/2015 privind alegerea autorităților administrației publice locale și a Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, în vederea recunoașterii dreptului candidaților independenți de a înregistra și utiliza un semn electoral, inițiată de domnul senator PACE-Întâi România Ninel Peia (Bp.320/2025, Plx.443/2025).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea Legii nr.115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, cu modificările și completările ulterioare, propunându-se, în principal:

- instituirea dreptului candidaților independenți de a înregistra și utiliza un semn electoral propriu;
- stabilirea procedurii de înregistrare a acestuia (autoritate competentă, termene și condiții de distinctivitate);
- stabilirea regulilor privind imprimarea semnului pe buletinul de vot;

- introducerea unor contravenții privind utilizarea unui semn care reproduce ori induce confuzie cu un semn electoral înregistrat.

II. Observații

1. Art. I pct.1 din inițiativa legislativă se referă la completarea *Legii nr.115/2015* cu un nou articol, art. 58¹, prin care se urmărește reglementarea amplasării semnului electoral al candidatului în unghiul din partea dreaptă sus a patruleterului. Subliniem că din cuprinsul dispozițiilor art. 58 alin. (3) teza finală¹ se desprinde posibilitatea utilizării de către candidatul independent a semnului electoral, care urmează să fie poziționat în unghiul din partea dreaptă sus a patruleterului.

Prin adăugarea unei astfel de reglementări, s-ar aduce atingere normelor privind tehnica legislativă, care prevăd, la art. 16 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, faptul că: „În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere”.

De asemenea, în jurisprudența sa relativ recentă, *Curtea Constituțională* a stabilit faptul că „respectarea prevederilor *Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Constituție*.

Având în vedere aspectele anterior menționate, introducerea normei de trimitere de la art. 58¹ alin. (2) nu își mai găsește o justificare.

Astfel, considerăm că textul analizat prezintă vicii atât din punctul de vedere al constituționalității, cât și din punctul de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă.

2. Referitor la Art. I pct.2 din inițiativa legislativă cu privire la completarea *Legii nr.115/2015* cu un nou articol, art. 59¹, prin care se propune înregistrarea semnului electoral al candidatului independent,

¹ În unghiul din partea stângă sus a fiecărui patruleter se imprimă denumirea partidului politic, alianței politice, alianței electorale sau a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri ori, după caz, mențiunea "Candidat independent", iar în unghiul din partea dreaptă sus se imprimă semnul electoral.

precizăm că acest articolul propus prezintă anumite aspecte problematice.

Astfel, referitor la alin. (2) al articolului propus, precizăm că *Legea nr. 115/2015* conferă atribuții Biroului Electoral Central, în ceea ce privește înregistrarea semnului electoral, potrivit art. 39 din același act normativ.

După înregistrarea semnelor electorale, Biroul Electoral Central comunică lista cu aceste semne tuturor birourilor electorale de circumscripție.

De asemenea, rolul principal al Biroului Electoral Central în procesul de înregistrare și comunicare a semnelor electorale este prevăzut și de art. 59 din *Legea nr. 115/2015*². Or, având în vedere reglementarea competenței Biroului Electoral Central în *Legea 115/2015*, diferențierea regăsită la art. 59¹ între Biroul Electoral Central și birourile electorale de circumscripție apare ca fiind în contradicție cu reglementarea generată din lege.

În ceea ce privește alin. (4) al articolului propus, subliniem că aspectul deosebirii clare de semnele anterior înregistrate este expres prevăzut de art. 59 alin. (4) din lege.

În plus, teza finală a alineatului analizat face trimitere la prevederile art. 59 alin. (2)-(7) din lege, iar prin reglementarea propusă s-ar ajunge la un paralelism legislativ, care trebuie evitat având în vedere art. 16 din *Legea nr. 24/2000*.

Cu privire la alin. (5) și (6) ale articolului propus, această procedură de comunicare a semnelor electorale de către biroul competent este în contradicție cu procedura stabilită de lege pentru înregistrarea simbolurilor electorale.

²ART. 59

(1) Partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale își pot stabili semne electorale, pe care le comunică Biroului Electoral Central în termen de 10 zile de la constituirea acestuia.

(2) Partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, care au participat la alegerile locale anterioare, își pot păstra semnele electorale, având obligația să le comunice Biroului Electoral Central potrivit alin. (1). Semnele electorale folosite la alegerile anterioare nu pot fi utilizate de alte partide politice, alianțe politice sau alianțe electorale ori organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri decât cu consimțământul scris al celor cărora le-au aparținut, respectiv al partidelor care au alcătuit alianța inițială.

(3) Semnele electorale nu pot fi contrare ordinii de drept și bunelor moravuri și nu pot reproduce sau combina simbolurile naționale ale statului român, ale altor state, ale organismelor internaționale ori ale cultelor religioase. Fac excepție partidele politice care sunt membre ale unor organizații politice internaționale, acestea putând utiliza semnul organizației respective ca atare sau într-o combinație specifică.

(4) Semnele electorale comunicate Biroului Electoral Central trebuie să se deosebească clar de cele anterior înregistrate, fiind interzisă utilizarea aceluiași simboluri grafice, oricare ar fi figura geometrică în care sunt încadrate. Se poate folosi ca semn electoral semnul permanent declarat la înscirarea partidului politic sau a alianței politice.

(5) În toate circumscripțiile electorale, partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri formate la nivel național, respectiv județean, trebuie să folosească același semn electoral.

(6) În cazul semnelor electorale noi, dacă același semn este solicitat de mai multe partide politice, alianțe politice ori alianțe electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, atribuirea se face în beneficiul partidului politic, alianței politice ori alianței electorale sau organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri care a înregistrat prima respectiv semn. Dacă nu se poate stabili prioritatea, se procedează la tragerea la sorți efectuată de președintele Biroului Electoral Central.

(7) Biroul Electoral Central aduce la cunoștința publică semnele electorale a doua zi după expirarea termenului prevăzut la alin. (1) și le comunică prefecților, până la data rămânerii definitive a candidaturilor, în vederea imprimării lor pe buletinele de vot.

Reiterăm faptul că potrivit *Legii nr.115/2015*, rolul principal în înregistrarea și comunicarea semnelor electorale revine Biroului Electoral Central, iar nu birourilor electorale de circumscripție competente.

În plus față de aspectele menționate, apreciem că reglementarea propusă este imprecisă deoarece în situația în care o persoană candidează [cu respectarea prevederilor art. 7 alin. (5) teza I din *Legea nr. 115/2015*, ce prevede că „*O persoană poate candida în același timp pentru funcția de consilier local, de consilier județean, de primar sau de președinte al consiliului județean*”] doar pentru funcția de primar sau de consilier local, constatarea unicității unui semn electoral este realizată de biroul electoral de circumscripție al comunei/orașului/municipiului.

Acest birou electoral ar putea înregistra un semn electoral care ar putea, prin ipoteză, să nu fie diferit de cel al altui candidat independent pentru funcția de consilier județean în cadrul aceluiași județ (situație în care verificarea unicității semnului electoral este realizată de biroul electoral al județului respectiv).

În același timp, Biroul Electoral Central are obligația să verifice, pentru toate județele, semnele electorale ale candidaților care candidează pentru mai multe funcții de ales local din același județ.

Astfel, Biroul Electoral Central va analiza numeroase semne electorale (mult mai multe decât cele pe care și le-au stabilit partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegerile locale).

Într-o astfel de situație, există posibilitatea unor asemănări majore între aceste semne electorale (chiar dacă acestea sunt stabilite pentru alegerile din județe diferite).

Prin urmare, nu considerăm că reglementarea propusă „*consolidează claritatea procedurilor electorale și crește predictibilitatea pentru autoritățile de reglementare*” (astfel cum menționează inițiatorul în *Expunerea de motive*).

3. Art. I pct.3 din inițiativa legislativă se referă la completarea *Legii nr. 115/2015* cu un nou articol, art. 108¹, prin care se propune introducerea unei contravenții pentru utilizarea semnelor electorale ale candidaților independenți în mod contrar prevederilor legale, textul propus face trimitere la sancționarea faptelor potrivit art. 109 din *Legea nr. 115/2015*.

Art. 109 din *Legea nr. 115/2015* prevede mai multe fapte contravenționale distincte care sunt sancționate în mod diferit, în funcție

de faptă. Or, trimiterea generică la un articol care prevede mai multe sancțiuni, fără a indica în mod clar sancțiunea specifică, poate să nască *vicii de neconstituționalitate* din perspectiva art. 1 alin. (5) din *Constituție*, norma juridică analizată fiind lipsită de previzibilitate, precizie și claritate.

Referitor la alin. (2) din textul de lege propus, acesta face trimitere la art. 109 alin. (2) din lege, alineat inexistent.

De asemenea, alin. (1) al art. 108¹ propus sancționează „*utilizarea pe buletinul de vot sau în campanie a unui semn electoral al unui candidat independent care nu a fost înregistrat potrivit art. 59¹*”.

Interdicția privind „*utilizarea pe buletinul de vot*” este neclară în condițiile în care biroul electoral competent nu va înregistra un semn electoral al unui candidat independent care nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege, caz în care acest semn electoral nu se va regăsi pe buletinul de vot.

O observație similară referitoare la sancționarea utilizării unui semn electoral pe buletinul de vot se impune și în raport cu dispozițiile pct. 4 al art. II din inițiativa legislativă, aplicabile candidaturilor independente pentru funcțiile de senator sau deputat.

4. Art. II din inițiativa legislativă se referă la modificarea și completarea *Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente*.

Astfel, art. II pct.1 din inițiativa legislativă, prin care se propune completarea art. 61 din *Legea nr.208/2015* cu un nou alineat, alin. (5¹), referitor la amplasarea semnului electoral al candidatului independent, reiterăm observațiile de la pct. 1 din proiectul de punct de vedere, respectiv că textul analizat prezintă vicii atât din punctul de vedere al constituționalității, cât și din punctul de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă.

În ceea ce privește alin. (4) al art. 62¹ nou introdus (art. II pct.2 din inițiativa legislativă), subliniem că aspectul deosebirii clare de semnele anterior înregistrate este expres prevăzut de art. 62 alin. (2) din lege³.

³ ART. 62 (...)

(2) *Semnele electorale trebuie să se deosebească clar de cele anterior înregistrate, fiind interzisă utilizarea aceluiași simboluri grafice, oricare ar fi figura geometrică în care sunt încadrate. Partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale și alianțele politice pot întrebuința, ca semn electoral, semnul permanent cu care s-au înregistrat juridic.*

În plus, teza finală a alineatului analizat face trimitere la prevederile art. 62 alin. (2) - (4) din lege, iar prin reglementarea propusă s-ar ajunge la un paralelism legislativ, care trebuie evitat având în vedere art. 16 din *Legea nr. 24/2000*.

Referitor la procedura înregistrării semnului electoral de către candidatul independent, subliniem faptul că se propun termene mai scurte de soluționare de către Biroul Electoral Central, creându-se o procedură distinctă, cu termene distincte față de cele reglementate în prezent, de cadrul de art. 62, putându-se aduce prin atingere în acest mod *principiului egalității în drepturi* prevăzut de art. 16 din *Constituție*, prin crearea a două cadre procedurale paralele.

De asemenea, subliniem faptul că textul propus nu prevede și calea de atac împotriva modului de soluționare a cererii de înregistrare de către Biroul Electoral Central a semnului electoral, aducându-se, astfel, atingere atât art. 16 din *Constituție*, întrucât partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale beneficiază de o cale de atac împotriva hotărârii Biroului Electoral Central.

Totodată, prin lipsa unei căi de atac efective și eficiente, se aduce atingere și *liberului acces la justiție* prevăzut de art. 21 din *Constituție*. *Dreptul de acces liber la justiție* implică și existența unor reguli de procedură clare, accesibile și previzibile, dar și accesul efectiv la jurisdicția acestor instanțe în privința oricăror acte adoptate de autorități.

În acest sens, Curtea Constituțională a stabilit că⁴ „*principiul accesului liber la justiție implică, între altele, adoptarea de către legiuitor de reguli de procedură clare, în care să se prescrie cu precizie condițiile și termenele în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor procesuale*”.

Referitor la propunerea privind introducerea unei noi contravenții, prin inserarea lit. d¹) în cadrul art. 98 (art. II pct.4 din inițiativa legislativă), considerăm că incidența unei asemenea situații, în modalitatea utilizării pe buletinul de vot a unui semn electoral, este greu de imaginat în realitate, din moment ce Biroul Electoral Central are atribuții în ceea ce privește verificarea condițiilor privind înregistrarea semnelor electorale.

5. Potrivit formulării propuse, normele metodologice (art. III din inițiativa legislativă) ce urmează a fi elaborate vor stabili „*cel puțin*”,

⁴ A se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 189/2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 20 alin. (1) din *Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004*.

oferindu-se, astfel, posibilitatea legală a reglementării parțiale la nivel secundar a unor aspecte prevăzute de lege cu titlu general.

De asemenea, considerăm că în procesul de elaborare al normelor metodologice trebuie realizată o distincție între Biroul Electoral Central și Autoritatea Electorală Permanentă din prisma competențelor proprii, astfel încât autoritatea competentă să elaboreze singură normele metodologice, în ceea ce privește punerea în aplicare a atribuțiilor acesteia.

În plus, subliniem faptul că, potrivit art. 103 și 104 din *Legea nr. 208/2015*, Autoritatea Electorală Permanentă elaborează și propune Guvernului spre aprobare proiecte de acte normative care vizează buna organizare și desfășurare a alegerilor, îmbunătățirea și perfecționarea sistemului electoral românesc. Or, în acest context, considerăm că era necesară corelarea atribuțiilor prevăzute la art. III din cadrul inițiativei legislative cu cele prevăzute expres în cuprinsul *Legii nr. 208/2015*.

Mai mult, considerăm că necesitatea unor norme metodologice și, mai ales, necesitatea elaborării unei „*proceduri de soluționare a coliziunilor de semne*” [art. III alin. (1) lit. c) din *propunerea legislativă*] arată că întreaga procedură privind înregistrarea semnelor electorale ale candidaților independenți este o procedură complicată care poate avea ca efect, nedorit, îngreunarea procesului electoral pentru alegerea autorităților administrației publice locale și a procesului electoral pentru alegerea membrilor Parlamentului.

În ceea ce privește alin. (2) al art. III din inițiativa legislativă, precizăm că este posibil ca acesta să prezinte anumite *vicii neconstituționalitate* din perspectiva art. 1 alin. (5), afectându-se caracterul precis și previzibil al normei juridice, din moment ce normele metodologice ar urma să rămână în ființă pentru o perioadă scurtă de timp, până la reglementarea acestora prin intermediul mecanismului prevăzut la alin. (1).

6. Referitor la art. VI din inițiativa legislativă normativ, considerăm că reglementarea este superfluă.

Astfel, atât în cuprinsul art. 78 din *Constituție*, cât și în cuprinsul art. 12 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*, se prevede faptul că legea intră în vigoare la 3 zile de la publicarea în Monitorul Oficial sau la o dată ulterioară prevăzută în cuprinsul acesteia.

Așadar, nu se impunea instituirea unei reglementări exprese în cuprinsul proiectului de act normativ care să prevadă termenul general de 3 zile, intrarea în vigoare intervenind *ope legis*.

În acest context, considerăm că era necesară, fie eliminarea art. VI din cuprinsul inițiativei legislative, fie stabilirea unui alt termen pentru intrarea în vigoare.

În ceea ce privește soluția de republicare a *Legii nr. 115/2015* și a *Legii nr. 208/2015*, considerăm că modificările propuse prin inițiativa legislativă nu sunt de natură a face incidente dispozițiile *Legii nr. 24/2000*, referitoare la republicarea legii.

Potrivit art. 70 din *Legea nr. 24/2000*, „*Actul normativ modificat sau completat în mod substanțial se republică având la bază dispoziția cuprinsă în actul de modificare, respectiv de completare*”. Or, prin modificările propuse, nu intervine o modificare/completare substanțială.

În ceea ce privește *Expunerea de motive*, subliniem că aceasta nu respectă exigențele prevăzute în cuprinsul art. 31 din *Legea nr. 24/2000*, cuprinsul *Expunerii de motive* prezentând altă structură.

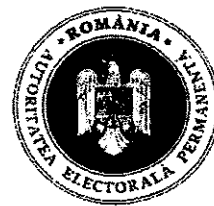
Totodată, atașăm prezentului punct de vedere opinia Autorității Electorale Permanente cu nr. 16099/16.09.2025.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere obiectul de reglementare, **Parlamentul va decide cu privire la oportunitatea adoptării acestei inițiative legislative.**

Domnului deputat Sorin-Mihai GRINDEANU
Președintele Camerei Deputaților

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

16099/16.09.2025

Către: **Secretariatul General al Guvernului**
Departamentul pentru Relația cu Parlamentul
drparlament@gov.ro

Domnului Nini Săpunaru, secretar de stat

Referitor la: Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și a Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, în vederea recunoașterii dreptului candidaților independenți de a înregistra și utiliza un semn electoral - Bp. 320/2025

Stimate domnule secretar de stat,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. 7057 din 10.09.2025, înregistrată la Autoritatea Electorală Permanentă cu nr. 16099 din 10.09.2025, referitoare la Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și a Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente - Bp. 320/2025, vă comunicăm următoarele:

În esență, propunerea legislativă vizează modificarea și completarea textului Legii nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și al Legii nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, în sensul recunoașterii dreptului candidaților independenți de a înregistra și utiliza semn electoral la scrutinurile reglementate de aceste acte normative.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Raportat la argumentele prezentate de inițiatori în cadrul expunerii de motive, apreciem că adoptarea soluției legislative propuse reprezintă o decizie aflată exclusiv la latitudinea forului legislativ.

I. Raportat la conținutul propunerii legislative, cu referire la articolele I și II, semnalăm următoarele:

În ceea ce privește propunerea de modificare a Legii nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, arătăm că textele propuse nu sunt corelate cu reglementările legale în vigoare, nu întrunesc exigențele de claritate, precizie și previzibilitate a legii, ceea ce contravine rigorilor de tehnică legislativă instituite prin Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, textul art. 59¹ alin. (2) lit. a) propus de inițiatorului proiectului, intră în contradicție cu dispozițiile art. 4 alin. (2) și (3) coroborat cu art. 47 alin. (1) și art. 48 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, care instituie condiția de eligibilitate conform căreia „*Pot candida numai persoanele care au domiciliul pe teritoriul unității administrativ-teritoriale în care urmează să fie alese*”, în mod implicit, depunerea candidaturii fiind restricționată geografic la circumscripția electorală de domiciliu a candidatului. Precizăm că noțiunea de „*domiciliu*” utilizată de Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, are înțelesul stabilit de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, aprobată prin Legea nr. 290/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Dispozițiile art. 48 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, instituie o excepție de la această regulă, potrivit căreia, „*O persoană nu poate accepta candidatura decât pentru o singură circumscripție electorală, cu excepția cazului în care candidatura se depune atât pentru un consiliu local, cât și pentru consiliul județean.*”

În plus, art. 7 alin. (4) și (5) din lege prevăd că o persoană poate candida pentru un singur consiliu local și un singur consiliu județean și numai pentru o singură funcție de primar sau de președinte al consiliului județean. O persoană poate candida în același timp pentru funcția de consilier local, de consilier județean, de primar sau de președinte al consiliului județean. O persoană poate candida în același timp pentru funcția de consilier local și de consilier județean.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

În contextul acestor prevederi rezultă că numai partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale pot depune liste de candidați în mai multe circumscripții electorale, ori în toate circumscripțiile electorale, sub condiția utilizării aceluiași semn electoral în toate circumscripțiile electorale, conform art. 59 alin. (5) din lege.

Prin urmare, în condițiile în care, cu excepția prevăzută expres de art. 48 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, un candidat independent nu poate candida în mai multe circumscripții electorale, apreciem că textul art. 59¹ alin. (2) lit. a) propus este și lipsit de eficiență legislativă.

De asemenea, textul art. 59¹ alin. (2) lit. b) propus de inițiator contravine dispozițiilor art. 59 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, conform cărora, în forma în vigoare a legii, semnele electorale se comunică Biroului Electoral Central în termen de 10 zile de la constituirea acestuia.

Rațiunea pentru care legiuitorul organic a stabilit competența de înregistrare și centralizare a semnelor electorale în sarcina Biroului Electoral Central, a fost aceea de a se exercita un control de legalitatea asupra semnelor electorale și a utilizării acestora în contextul complexității scrutinului de referință.

Astfel, deși există riscul încălcării activității Biroului Electoral Central având în vedere numărul mare de candidați independenți, din rațiuni ce țin de evitarea depunerii aceluiași semn electoral de către mai mulți candidați, semnele electorale trebuie depuse la Biroul Electoral Central.

În plus, având în vedere rigoarea textului normativ cerută de prevederile Legii nr. 24/2000, republicată, cu modificările ulterioare, pentru clarificarea sintagmei care desemnează „biroul electoral competent” apreciem că în textul propus la lit. b) a alineatului antereferit trebuie menționat „biroul electoral de circumscripție”, sintagmă menționată ca atare în textul Legii nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, acesta neputând fi, în cazul candidatului independent, decât cel constituit în circumscripția electorală pentru care acesta candidează.

Mai semnalăm faptul că, în cadrul textului art. 108¹ alin. (1) propus, autorul proiectului nu stabilește cu claritate sancțiunea incidentă contravenției propuse prin acest text, iar referirea la textul art. 109 din lege nu este relevantă întrucât prin acest articol, legiuitorul a prevăzut expres cuanțumuri diferite ale sancțiunii amenzii în raport de pericolul social al contravențiilor săvârșite.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Cu atât mai neclar este textul alin. (2) al aceluiași articol propus de inițiator, având în vedere că art. 109 din lege are un singur alineat, iar constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 108 se face de către autoritățile prevăzute expres de art. 110 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, raportat la competențele acestora în funcție de tipul contravenției săvârșite și persoana făptuitorului.

Totodată, referitor la modificarea Legii nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, atragem atenția că introducerea textului propus al art. 98 lit. d¹) nu îndeplinește criteriile de claritate și predictibilitate stabilite de Legea nr. 24/2004, cu modificările ulterioare. Semnalăm faptul că instituirea unei fapte contravenționale prin textul anterioar, fără a reglementa expres aspectele referitoare la tratamentul sancționator aplicabil în ipoteza săvârșirii faptei contravenționale, respectiv organul competent să o constate și să o sancționeze, lipsește de predictibilitate textul propus de inițiator.

Arătăm că sancțiunile contravenționale au scopul de a sancționa o anumită conduită considerată ilicită prin dispozițiile legale, având în vedere prevederile art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia: „*constituie contravenție fapta săvârșită cu vinovăție stabilită și sancționată prin act normativ sau administrativ*”. Nu se poate recunoaște valabilitatea unei sancțiuni contravenționale neprevăzute expres printr-un act normativ, deoarece în caz contrar orice persoană s-ar vedea expusă unor măsuri arbitrare care privesc bunurile sau persoana sa, fără ca în prealabil să cunoască sancțiunea aplicabilă în raport de fapta ilicită care îi este imputată.

Astfel, textele propuse prin care se dorește modificarea cadrului contravențional prevăzut de legile electorale în discuție, nu sunt corelate nici cu dispozițiile art. 2 alin. (1), ale art. 3 alin. (1) și ale art. 15 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, conform căreia, „*prin legi, ordonanțe sau hotărâri ale Guvernului se pot stabili și sancționa contravenții în toate domeniile de activitate*”, actele normative prin care se stabilesc contravenții cuprinzând „*descrierea faptelor ce constituie contravenții și sancțiunea ce urmează să se aplice pentru fiecare dintre acestea; în cazul sancțiunii cu amendă se vor stabili limita minimă și maximă a acesteia (...)*”, iar contravenția este constatată și sancționată, „*printr-un proces-verbal încheiat de persoanele anume prevăzute în actul normativ care stabilește și sancționează contravenția, denumite în mod generic agenți constatatori*.”

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Relativ la modificarea art. 61 din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, textul art. 61 alin. (5¹) propus de inițiator ar trebui reformulat astfel încât să rezulte cu claritate faptul că pentru „fiecăre candidat independent” se va imprima câte un patruleter distinct pe buletinul de vot.

Suplimentar față de observațiile mai sus menționate, semnalăm necesitatea reformulării textelor propuse de inițiatori, atât sub aspectul corectitudinii gramaticale, cât și sub aspectul clarității și fluentei textului normativ.

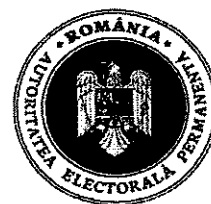
II. Privitor la art. III - „*Norme Metodologice*”, propus de inițiator, apreciem că nu se identifică necesitatea elaborării unor norme metodologice întrucât legislația electorală în vigoare cuprinde reglementări exprese cu privire la semnele electorale, specifice fiecărui tip de scrutin, iar, în perioadele electorale, eventualele aspecte procedurale neclare pot face obiectul unei hotărâri sau decizii date în interpretarea sau aplicarea legii de către Biroul Electoral Central în considerarea atribuțiilor acestuia prevăzute de legislația electorală de a asigura respectarea și aplicarea corectă a dispozițiilor legale privitoare la alegeri pe întreg teritoriul țării și de a asigura interpretarea unitară a prevederilor acestora.

Precizăm că nu pot fi stabilite obligații în sarcina Biroului Electoral Central în afara unui context electoral întrucât, în materie electorală, birourile electorale sunt organisme cu activitate jurisdicțională care se constituie în conformitate cu legile electorale pentru fiecare scrutin în parte și funcționează pe perioade limitate, numai pe durata alegerilor, cu o competență specială, membrii acestora exercitând în realizarea atribuțiilor ce le revin o funcție ce implică autoritatea de stat.

În susținerea celor menționate anterior, arătăm că, potrivit Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 16/2017, „(...) birourile electorale de circumscripție sunt entități fără personalitate juridică, cu activitate limitată în timp, pe perioada alegerilor. Aceste birouri electorale de circumscripție, alături de Biroul Electoral Central, birourile electorale ale secțiilor de votare și oficiile electorale, sunt constituite pentru organizarea și desfășurarea alegerilor în condiții de legalitate și corectitudine, iar membrii ce le alcătuiesc exercită activități care implică manifestarea puterii de stat, prin aceea că operațiunile electorale desfășurate de aceste persoane sunt cele prin care are loc delegarea suveranității naționale de către popor unor autorități alese după principii democratice, după cum se arată și în art. 2 din Constituția României, republicată.” În considerentele aceleiași decizii Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că „birourile electorale sunt organisme administrativ-electorale cu prerogative temporare de putere

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

publică”, iar „în legile care reglementează alegerile sunt reglementate competențe specifice și proceduri specifice desfășurării alegerilor, atât pentru structurile sau organismele electorale (...).”

Prin urmare, obligațiile indicate în textul propus de inițiatorul proiectului de lege, stabilite în sarcina Biroului Electoral Central, nu pot fi implementate, acest text fiind lipsit de eficacitate juridică.

În concluzie, deși, pe fond, considerăm că modificarea sistemului electoral reprezintă o decizie la latitudinea Parlamentului României, întrucât textul Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și a Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, în vederea recunoașterii dreptului candidaților independenți de a înregistra și utiliza un semn electoral – Bp. 320/2025 necesită numeroase reformulări și completări, nu susținem adoptarea acesteia în forma propusă de inițiatori.

Cu considerație.

p. Președinte,
Zsombor Vaida

Exemplar nr. 2 din 2